

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 frt.
Negyed évre	3 frt.
Egy hónapra	1 frt.

Videkre postán küldve:

Egész évre	14 frt. — kr.
Fél évre	7 frt. — kr.
Negyed évre	3 frt. 50 kr.
Egy hónapra	1 frt. 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Szerkesztőség:

Főter. Hermann-utvar 1. emelet.

A külső folyosón.

Bérmontellon leveleket csak ismert
kézzel fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főter. a törvényszék mellett Neumann-
háznak utcára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjszabály szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Arad, deczember 5.

Párisban újra kormányválság ütött ki. Freycinet és a kabinet többi tagjai beadták lemondásukat.

Az egész dolog úgy tűnik fel némi-
míg, mintha a gloire népe már szo-
kásból is megunt volna a régi cabi-
netet és újat kívánna. Erre látszik
mutatni azon körülmény, hogy elte-
kintve a radikális lapok sajnálkozásá-
tól és a Clemenceau lapjának rokon-
szenvétől, — a republicanus érülettel
egyaláltalán nem vádolható »Figaro« is
ugy ír a válságról, hogy a kamara
vagy gonoszabból, vagy pedig osto-
baságból, gyalázatos helyzetet teremtett.

Ez a megjegyzés nyílt persiflage-a
a francia kamara pártjának ingadozó
politikai álláspontjára nézve, de egy-
tal compromittáló a francia belpoliti-
kai világra is.

Freycinet legutóbbi vidéki körutja
alkalmával nyilatkozataiban minden
párt-törődék tetszésével találkozott.

És most?

Alapfelfektek kevesbitésének javas-
lata miatt megbukik a kormány.

Igazán nevetséges volna, ha nem
volna olyan szomorú.

**A képviselőválasztások és a kir. Cu-
ria.** A kir. Curia a napokban tárgyalta a
képviselőválasztások alkalmából felmerült re-
clamationális ügyeket. A »Jogtudományi Köz-
löny« hozza az elvi jelentőségű határozatokat,
melyek közül a fontosabbakat következőkben
közöljük:

1. Tekintve, hogy az 1874. XXXIII. tör-
vényzikk 53. §-ának a 41. §-al való egy-
bevetése minden kétséget kár, hogy a név-
jegyzék kiigazítására kitűzött július 5—15-iki
határidő nem mint felelősséget vitatja. — a té-
ves címen felvetettek vonatkozik, hogy ezek
más jogcímek vételhetnének fel, hanem vonat-
kozik a választási jegyzékből kihagyottakra és
különösen azokra, kik az állítólagos jogtalán
felvétel ellen felszólalni akarnak, — ezek kö-
telesek az illető határidőig (július 5—15-ig)
felszólalásukat írásban beadni, a felszólalás-
sal megtámadottak pedig a felszólalás ellené-
ben adhatják be észrevételeiket július 16—26.
között stb.

2. Az összeírás bevégezése után ntólag-
osan nyert jogosultságnak visszahatóról nem
tulajdonítható, az 1874. XXXIII. t. cz. IV.
fejezetében előszabott felszólalási eljárás al-
kalmával egyedül ama felszólalók panasza ve-
tethetik figyelembe, kik az összeírás al-
kalmával már jogosultság-
gal bírtak s ennek dacára az össze-
írásból, illetve az összeírás kiigazításakor a
névjegyzékből kihagyattak stb.

3. A (vasmegyei) központi választmány-
nak (K. Antalnak a névjegyzékbe íratását
elrendelő) határozata helybenhagyatik; meri
a felelősségre esettől közzégi bizonyítvány
annak igazolására, hogy K. Antal Zsidó köz-
ség határában fekvő ingatlan után az 1885.
évre kivett. — ama bizonyítványban men-
nyiségű elő sem adott adóval határoltak
volna, — nem elégséges, minthogy az adó-
tartozás csakis az 1874. XXXIII. t. czikk
14. §-ában körülírt adatokkal igazolható.

4. Tekintve, hogy a felelősségre ne-
hezett ama körülmény, hogy a fizetés által
az államadó lerovása céloztatván, a befize-
tett összeg egy része közmunka és más községi
tartozás törlesztésére az illető akarat
ellenére helytelenül könyveltetett el, ez uton
nem orvosolható. Minthogy a választói joga-
sultság meghírlására az adókönyvesek szol-
gál alapul, ebben pedig állami adóhatároltak
van kitüntetve: ezeknél fogva a (debreczen-
városi) közp. választmány elutasító határozata
helybenhagyatik.

Pénzügyi tervek. A »Pol. Corr.« bu-
dapesti levele szerint a magyar kormány
pénzügyi tervéről szóló jelentések kiválóan
kombináltak alapulnak. A vasúti priori-
tásoknak Szapary gróf által jelzett con-
versziójára vonatkozólag sem a kormány kebelé-
ben, sem pedig az érdekelt bankeszközök ré-
széről konkrét javaslat nem dolgoztatott ki;
természetesen azonban, hogy mindkét részről a
terv iránt tájékozódni igyekeznek s a tanácsko-
zások ideje közeledik, bár közvetlenül nem áll
közvetlen. Valószínű, hogy Szapary Gyula gr.
pénzügyminiszter a képviselőházban konkrét ja-
vaslatokkal fog előállni, mielőtt a fedezet kér-
dése lesz szövevény. Az államvasutak bérbe-
adásáról egyáltalában nincs szó, ellenben azon
vonalak kijelölése, melyek üzeme takarékosági
szempontból a magyar-gőcsországi és az észak-
keleti vasutaknak engedtetnék át, már túl van
az előtanácskozási stadiumán.

Országgyűlés.

— **A képviselőház ülése deczember 4-én.** —

Elnök jelenti, hogy dr. Tisza István ellen
a képviselőválasztások óta lefolyt 30
nap alatt kérvény nem adatván be, a végleg
igazolt képviselők sorába iktatott. Bemut-
tatja a dévai k. r. törvényszék ítéletét, a mely
szerint Trutia Péter orsz. képviselő ellen rá-
galmazás miatt indított büntvívizsgálati ügy be-
szüntetett s a képviselőház pénztárnokának
1886. évi január 1-étől június 30-ig terjedő
számadását a képviselőház bevételeiről és ki-
adásairól.

A két első bejelentés tudomásul szolgál,
a számadásokat kiadták a számvizsgáló bizott-
ságnak.

Szathmáry György jegyző jelenti, hogy
az indítványkönyvbe Istóczy a budapesti ár-
ús értéktőzsde, valamint a vidéki termény- és
gabonacsarnokok külön kivételes bíróságának
megszüntetése» vonatkozó törvényjavaslatot
jegyeztet be.

Istóczy Győző említett javaslatát a ház
asztalára letette.

A törvényjavaslat indoklása a deczember
14-iki ülésre tűzött ki.

Következik a pénzügyi és közgazdasági
bizottság jelentése az értékpapírok
adás-évesése, és a tőzsdészerű
adás-évesés egyéb beszerzési
ügyletek után fizetendő illeté-
kekről szóló törvényjavaslat tárgyában.

György Endre a közgazdasági bizottság
előadója: T. ház! Istóczy Győző és több kép-
viselő ur az értékpapírok adás-évesése és a
tőzsdészerű adás-évesés s egyéb beszerzési
ügyletek után fizetendő illetékek tárgyában
törvényjavaslatot nyújtottak be, melynek ér-
telmében, hogy röviden fejezzem ki maga-
mat, az értéktőzsdén és azonkívül tőzsdésze-
rűleg kötött adás-évesési és beszerzési ügyletek
százezeres illeték alá vetessenek, még pedig
az értéktőzsde üzleti után egytized promille,
a gabontőzsde üzleti után pedig kétféle promille
fizetettnek. E tárgyban a közgazdasági
és pénzügyi bizottság a következő határozati
javaslatot ajánlja a t. háznak: (olvassa.)

„A képviselőház jogosultnak tartja ugyan-
evileg a tőzsdén vagy azonkívül kötött tőzsdé-
szerű adás-évesési vagy más beszerzési ügyle-
teknek illeték alá vonását: a 238. számú
törvényjavaslatot azonban az alkalommal idő-
szerűnek nem tartván, nem fogadja el, ha-
nem utasítja a kormányt, hogy a kérdést
figyelemmel kísérrje s annak idején e tárgy-
ban megfelelő javaslatot terjesszen elő.

Azon indokok, melyek a közgazdasági és
pénzügyi bizottságot vezették, a következők:
Először is a bizottságok egyike sem oszja ja
nem is reflektálva azon felekezeti ellenszenvre,
mely az indoklásban nyilvánul és a mely a
képviselőház tárgyalása alá nem tartozik —
azon ellenszenvet, mely a jelen törvényjavas-
lat indoklásában a tőzsdék ellen nyilvánul.
A tőzsdét mindkét bizottság nem tekinti
egységnek, mint egyszerű vásárnak és én a
magam részéről bátran merem azt a tudomá-
nyos meggyőződésemet kimondani, hogy
nemcsak a tőzsde, de maguk az oly sok iz-
ben kárhoztatott differenciális ügyletek is elme-
lileg jogosultak és nem minden körülmények
közt kárhoztatandók. Igen is történnek a tőz-
sdén is visszaélések, mint a dolog természete
szerint minden vásáron történnek. De maguk-
ért e visszaéléseket az institutiót elítélni
nem lehet.

A differenciális üzlet, melyre az ellen-
szenv irányul, például a berlini tőzsdén a
feljegyzések szerint 10.000.000 forgalomnál
körülbelül 8—9 millió és ha talán ezen for-
galomnak egy tekintélyes része tisztán szé-
delgésre vezethető vissza, vagy annak egy
része azon gyanúban kell hogy álljon, mert
hiszen minden tőzsdészerű dolognál fordulnak
elő úgy mint minden vásárlásnál, félrevezet-
ések: ezért maga ezen intézmény, mint in-
tézmeny ellen ellenszenvet táplálni egyálta-
ban nem lehet. (Közbeszólások a bal- és
szélsőbal nemely padjairól: »Nem is ellen-
szenv vezet bennünket!«) Hanem túl kell
emelkedni azon fölfogáson is, mely az iroda-
lomban és a közéletben is ujab időben gyak-
ran nyilvánult, hogy oly intézkedések, vagy
oly intézmények, melyek ellenszenvvel talál-
koznak, mintegy büntetésből adóval sújtassa-
nak. — Hiszen az államkincstár nem büntető
közég. Ha egyáltalában valamely üzlet elíté-
lésre méltó, annak rendes utja, azon üzlet el-
lítése, (Helyeslés a jobboldalon), tehát én azt
hiszem, hogy az adókiegészítései céljaitól igen
messzire távoznánk, ha azért, mert egyes
üzletek vagy intézmények büntetésreméltók-
nak találtnak, valaki által az proponálttnak,
hogy azok adóval sújtassanak. (Helyeslés a
jobboldalon.)

Attérek a második argumentumra, neva-
zetesen arra, hogy az államkincstár szem-
pontjából jövedelemre szükség van. (Hall-
juk! Halljuk!) Ezen álláspontot tökéletesen
elfogadom.

És bátor vagyok már most jelezni azon
meggyőződésemet, hogy a jelenlegi pénzügyi
helyzeben adóemelésre igen is szükség van.
(Közbeszólások a bal- és szélsőbaloldali pa-
djairól: »Tessék új adókat behoz-
ni!«) Abban a meggyőződésben is vagyok és
egyaláltalán nem látom magamat azon meg-
győződésben legkevésbé sem megengedve,

hogy az államkincstár jelen helyzetében új
adókra is szükség van.

De azt tartom, hogy ezen új adókat he-
lyesen kell megválasztani, s azok behozatalá-
val nagyobb károkat okozni, mint a meny-
nyit a várható eredmény csak kis mértékben
compensálhatna, egyáltalában nem tanácsos.
(Helyeslés a jobboldalon.)

Nézünk a törvényjavaslat alapján felállí-
tandó adórendszernek esetleges jövedelmét.
(Halljuk! Halljuk!) Az értéktőzsdei ügyletek
az 1. §. szerint $\frac{1}{10}$ pro mille illeték alá es-
nek. Már most ezen kulcs szerint, hogy
1000 forint adójövedelem befolyjon, 10 mil-
lió értékű üzletet kell megkötni. Ugyancsak
merésnek kell lenni a számításnak, mely
vörms reményeket költ és szeretném tudni
ilyen számadás alapját, mely szerint a ma-
gyar tőzsdén, specialiter pedig a budapesti
tőzsdén, hány 10 millió forintnyi üzlet kö-
töttik meg egy évben, hogy ennek alapján
annyi 1000 forint jövedelemre lehetne ki-
lítás. (Közbeszólások a bal- és szélső baloldali
nemely padjain: $\frac{1}{10}$ pro mille!)

A $\frac{1}{10}$ pro mille is proponálva van a ga-
bonatőzsdén, de magának a törvényjavaslat-
nak 4. §-a kivésti ezen intézkedést, illetőleg
ezen $\frac{1}{10}$ pro mille adózás alól azon adás-ve-
vés és egyéb beszerzési ügyleteket, melyek
a szerződő felek egyike által a belföldön ter-
melt vagy előállított tárgyak vagy áruk meny-
nyiségei fölött kötődnek.

Igen helyes intézkedés. Helyesen van
átvéve a nemet törvényből. A magyar bel-
forgalom termékeit csakugyan kímélni kell.
De a budapesti gabonatőzsdén, melynek
mégis jelentősége és kiterjedése elnagyolt
nagy forgalma van, az ügyleteknek hányad-
rúse és mily jelentékeltelen része az, mely
nem Magyarországon termelt vagy nem Ma-
gyarországon vásárolt gabonára vonatkozik.

En azt hiszem, hogy ezen szakasz alap-
ján $\frac{1}{10}$ pro mille megadóztatás a gabona-
tőzsdére egyáltalán illusorius úgy, hogy
számba egyáltalán nem jöhet. Marad tehát
tisztán az értéktőzsde $\frac{1}{10}$ pro mille meg-
adóztatása, mely hogy mily pénzügyi ered-
ményeket szült, arra nézve bátorodom az
igen t. képviselő urakat a német birodalmi
törvényhozásban most folyó tárgyalásokra fi-
gyelmeltetni, hol ép e miatt igen éles táma-
dások történtek részben a pénzügyminiszter
ur által, a tőzsdéken történő kiállítás ellen
(Zaj a szélsőbalon), részben pedig az ellen-
zék részéről azért, mivel ezen adónak con-
ceptiója szerintük hibás.

Az értéktőzsde megadóztatása tehát egy
szérföltött minimális eredményt juttatna az
államkincstárnak. Mindkét bizottság azt hiszi,
hogy ezen megadóztatás tökéletesen jogosult.
Elvi jogosultságot vitatni egyáltalában nem
akarjuk. (Egy hang a szélső baloldalon: Nem
lehet!) Bocsánatot kérek, e felett e y hosszú
tudományos vita folyt az irodalomban és a
parlamentekben. Ha méltóztatna a német tör-
vényjavaslatot átvenni, akkor méltóztatnék an-
nak indoklását és tárgyalását is elolvasni,
ahol igen nyomós argumentumok emelked-
nek minden forgalmi adó és specialiter ezen
adó ellen is. Mi azonban, fájdalom, ezen
térre kénytelenek voltunk rálepní, forgalmi
adókat decretáltunk, illetékeket decretáltunk
az adás-évesésnél, a jogok biztosítását a telek-
könyvi rendszer mellett az illeték kötelezett-
ségéhez fűztük, tehát a mi tényleges viszony-
nyaink közt kifogást ezen adó ellen, mely a
forgalmat kétségkélí út gátolja, egyáltalán nem
tehetünk és azt, mint eddigi adórendszerünk
logikai consequentiáját, elvileg igenis conce-
dáljuk.

Bécsben szabad a forgalom, nálunk po-
dig a javaslat elfogadása esetén köte volna,
mert nemcsak az illeték-kötelezettség nyomná
azt, hanem, hogy az illeték-kötelezettség ke-
resztülhívható legyen, arra igen helyesen, a
törvényjavaslat maga is contemplálja a kö-
tevénykönyvet, a mely szintén zsbbszban a
forgalmi életet. Ha már most a bécsi tőzsde
forgalma teljesen szabad volna, míg a budape-
sti tőzsdén a kötevény és illeték-kötelezettség
behozatták, az csakis a mi kárunkra volna,
minthogy a még most is egyáltalában nem
emancipált forgalom visszakértné Bécsbe
és a magyar kereskedelem önállóságára való
törökvés, e téren éppen a mi intézkedésünk
folytán, tökéletesen megsemmisülne.

A közgazdasági és a pénzügyi bizottsá-
gok tehát szemben láttak egy nagyon mini-
malis pénzügyi eredményt egy mathematicai
bizonyossággal előrelátható nagy pénzügyi vesz-
teséggel: és éppen azért dacára, hogy he-
lyesnek tartják elvileg ezen adót, dacára,
hogy a pénzügyi helyzet a jövedelmi forrá-
sok teljes kiaknázását teszi szükségessé,
azt mégis időszerűnek nem tartjuk adig, míg
a monarchia másik részében e tekintetben fel-
állítandó határozott álláspontot foglalnak el,
és éppen azért megelegetszünk azzal, hogy a
kormány utasításak, hogy ezen kérdést fi-
gyelemmel kísérrje és annak idején javaslatot
megtegye. Ajánlom a határozati javaslatot
elfogadásra. (Helyeslés a jobboldalon és a
középen.)

Istóczy Győző a betervezett határozati
javaslatot nem fogadja el. Felülöknek tartja,
hogy épp a pénzügyi bizottság esinál scrupu-
lusokat az általa beadott törvényjavaslat ellen,
még pedig közgazdasági szempontból, amire
nem is illetékes. (Közbeszólások: Ugy van!)

Azt mondják, hogy a német tőzsdéadó is fö-
lőbb esékely: ott befolyt egy év alatt 8

millió márká, a mi ugyan esékelyebb a pra-
eliminált összegnél, de csak azért, mert nem
tudták eléggé ellenőrizni azt, hogy ne tör-
ténjenek sikasztások, esalások. Ennek az
arányának megfelelőleg nálunk 500.000 forint
lehetne remélni, ami tekintve nagy defic-
itunket, nem válnék kárunkra. (Ugy van! bal-
felől.) Megeshetik, hogy némely zsidó hátat
fordít az adó miatt az országnak, de hát az
nem volna t. legalább támadhatna nálunk
beesület keresztny gabnakereskedelem.
(Ugy van! balfelől.) Hogy a bécsiek azért
nem hozzák be a tőzsdéadót, mert attól tar-
tanak, hogy gabnakereskedelmük Budapest
felé terelődik, az igaz, de tegyük mi meg az
első lépést, az azonnal megteszik utánunk a
másikat. Szóló és társai nem viseltetnek el-
lenszenvvel a tőzsde iránt.

Apponyi Albert gróf a bizottság határo-
zati javaslatához módosítványt nyújtott be,
mely azt célozza, hogy a magyar kormány
egyértérte az osztrák kormányval, igyekez-
zen lehetővé tenni a tőzsdéadó behozatalát.

Andreánszky Gábor b. az Istóczy javas-
lata mellett szólalva fel, nevétségessé tartja,
hogy a kormány mindig a jogegyenlőséget
hirdeti. Mert nem a jogegyenlőség magasz-
tos elvének megfelelő eljárás az, hogy a
börzianer zsidókat kivonja az adófizetés köte-
lezettsége alól. A jogegyenlőség elvének az
antisemiták az igaz hívei. Az antisemiták, a
kiket olyan nagy előszeretettel éppen a jog-
egyenlőség ellenségeinek neveznek, éppen a
jogegyenlőség elvéből kifolyólag a köztelher-
viselés mellett van. Ehhez joga van. Mert ha
a földhöz ragadt szegényről a filléreket a
pénzügyminiszter egyre nagyobb mérvben
sajtolja ki, akkor nem lehet kivonni a gaz-
dag börsianereket a teherviselés alól. Elfo-
gadja az Istóczy javaslatát.

Szémecz Emil helytelienek tartja kicsi-
nyelni azt a 30.000 forint, mint az előadó
a börzadóból befolyt lehetőséget tart. szemben
azzal, hogy a pénzügyminiszter a postabélye-
gek elárulásától akarja kifizetni az 50 millió
deficitet. A börze az egyetlen meg nem tá-
madható keresetforrás, az a mérgefa, mely
úrrá lett minden ipar- és kereskedelem fölött.
A börzen divó differenciális üzleteket esalás-
nak tartja, a termelők megroztásának. Elfo-
gadja Istóczy Győző határozati javaslatát.

Felszólaltak még: **Szapary Gyula** gróf
pénzügyminiszter és **György Endre** előadó;
majd **Polányi Géza** kért s öt személyes kér-
désben és Istóczy Győző védte határozati ja-
vaslatát.

Elnök jelente, hogy névszerinti szavazás
kéretett, fölteszi a kérdést, mely szerint Istó-
czy határozati javaslatát elfogadja-e a ház
vagy nem.

Öt percnyi szünet után megejtették a
névszerinti szavazás. E szerint a ház — mint
táviratunk már jelentette — 73 szavazattöb-
bséggel elvetette az Istóczy Győző és társai
által benyújtott határozati javaslatot és nagy
többséggel a bizottság javaslatát fogadta el,
elvéjten az Apponyi Albert gr. által benyuj-
tott határozati javaslatot is.

E szerint a törvényjavaslatot nem fogják
tárgyalni.

Ezzel az ülés véget ért.

Ipolyi Arnold.

— deczember 5.

A boldogult nagy püspökről írják, hogy
az utóbbi napokban, — valami sötét előzert-
től úze, — gyakran gondolt a halálra.

„A mily csodás volt élete, olyan volt
halála. — E szavakkal kezdí Mikos Kelemen
bujdosásában írt azt a levelet, melyben sze-
retett fejedelmének Rakóczy Ferencnek utolsó
perceit írja le. Valóban ilyen volt Ipolyi
Arnold utolsó órája is: derűt, verőfényt,
nyugodt, esendős, melyet a halál egy perc
alatt szakított kette. A váradi residentiát szép
és díszes park veszi körül, melynek egy része
elhanyagolt telek volt. Ezt vette Ipolyi leg-
először ápolás alá s egészen a besztzercead-
nyai mintájára kezdte rendezni. Virággyak-
kal látta el, utakat kőszített s egy kis
kerti salont rendezett be, a melybe a palot-
tából egy régi templomból kiasított műem-
lékekkel felékesített folyosó vezetett. Innen
szokott ő a kertbe menni. A reggeli mise
elvégezésé és reggelizés után, ha volt vendége,
a mi pedig gyakran volt, annak társaságában,
azután Coborral, a seminarium igazgatójával
és Radnayval, titkárával.

Igy volt az utolsó reggel is. $\frac{3}{4}$ 9 óra-
kor ment le a parkba. Vele volt Cobor és
Radnay. Nemsokára jöttek Horányi orvos és
Keller ügyvéd, a szögura, ki Bekés-Csabáról
jött látogatására. Radnayval séta közben meg-
beszélte a reggeli postával érkezett levelekre
adandó válaszokat. Azután igen jókedvűen és
élénken társalgott, tréfált, beszélgetett. Egész
10 óráig lent volt a kertben. Még akkor józú
tréfái, élénk megjegyzései, szellemes esze-
gése hallatára senki sem sejté, hogy milyen
közel van végörjára. Vele volt Cobor és a sítalók-
tól s maga felment dolgozószobájába. Ugy
intézkedett, hogy még e délelőtti a papnöve-
dében látogatást tesz s meghallgatja a növe-
dék praedicationit.

Csakugyan háromnegyed 10 után a pap-
növedébe hajtattott. Sokat tartott ez intézetre

itt is úgy mint Besztzercebányán szemfénye
volt ez neki, mert olyan papokat akart nevel-
ni, kik házias és vallásos irányukkal valódi
vezetők legyenek a népnek. Cobor, az inté-
zet igazgatója, ki egész bizalmat birta, fo-
gadta őt a többi tanárokkal együtt és vezette
fel a nagy terembe. Két fiatalemberen volt
a sor, hogy szonokliatot tartsanak s ezeket ő
nagy figyelemmel hallgatta végig. Mint ren-
desen, most is tett észrevételeket. Utasításokat
adott a fiataloknak, hogy hogyan dolgozzák
ki az egyházi beszédekét, mondják el, csak
hogy azt a szokottnál valamivel bágyadtabb
és gyengébb hangon. Egy kis kimerültség
volt rajta látható, de semmi olyan tünet, mi
aggodalomra adhatott volna okot.

Radnay titkárja kísérte vissza dolgozó-
szobájáig s ott elralt tőle. Kedves, bñ ko-
mornyikja. Miskája, ki egész gondnal, szere-
tettel ápolta, vigyázott rá, kísérte be dolgozó-
szobájába s felsőruhát levette. Ez a dolgozó-
szoba valódi műveléssel volt berendezve.
Értékes könyvtárának azok a munkái, melyek
ket leginkább használt, takarék el a falazat
alsó részét s a felett s egész a mennyezetig
legszébb és legkedveltebb képeknek tarka cso-
portja volt választékos zálszál felállítva. E-
ppen karácsonyi praedicationra készült s be-
szédekének tervezetét, vázlatát kezdte dolgozni.
A körülötte levők kérték, hogy ne tartsa
meg a szonokliatot, de ő hallani sem akart
röla. A vázlat egy része már papírra volt
vetve, sőt az az eszme is, melylyel ezt meg
akarta kezdeni, már le volt írva s ez a ne-
hány szó az, amit ő életében utóljára írt:
„Ma ünnepejük tehát, kedves híveim, el-
jövételt. . . .

Itt megszakadt az írás. Úgy látszik,
hogy valamit akart keresni. Iró asztala mel-
lett levő karszékéből kihajolt a könyvszekrény
alsó polczához, a hol Migue nagy patristicája
álott s kivéve a gyűjteményes munkából
Rossi latin praedicationát. A végzetes percz-
nek itt kellett bekövetkezni. abban a pillá-
natban, a mint ő Migne-t kivette.

A mint az ebéd rendes ideje elkövetke-
zett, egy órákor Miska komornyik halkan be-
nyitott a szobába, de azt hitte, hogy a mit a
földön lát, az a ruha és a mint a belső te-
rembe akart menni, hogy ott keresse urát,
akkor vette remülten észre, hogy az ura fek-
szik ott. Arczeal a földre esve, mellette
szemfénye a földön és Rossi azon kötete,
melyet a könyvszekrényből kivett.

Csakhamar besiettek hozzá titkárja s
Bunyitay püspöki könyvtárnok. Hívták azon-
nal Cobort, szaladtak orvosért, de ez már
csak a halált constalták, mely minden szen-
vedés nélkül, egész váratlanul lepte meg.

A nagyváradi káptalanhoz intézett távirat
között van a következők is: Főtiszt. nagy-
váradi r. k. káptalan! Legfelsőbb megbízás
folytán sietek a főtisztelendő káptalant értesí-
teni, hogy ő c. s. kir. Felsége őszinte rész-
véttel és sajnálattal vette jelemtését érdeműs
püspöke elhunytáról. Pá p a y I s t v á n.

K ü l f ö l d.

**A katonai törvényjavaslat a
német birodalmi ülésben.** A javaslat
tárgyalása szombaton folytatott, mely alka-
lommal W i n d h o r s t többek közt a kö-
vetkezőket mondta:

Sajnos, hogy a külgügyi helyzet felől mit
sem lehet megtudni. miután a birodalmi
cancellár nincs jelen. Nincs ok arra, hogy a
javaslat elintézésé gyorsíttassék. Béke idején
nem szabad kimeríteni az erőket. Csupán ak-
kor, ha a nép felismeri annak szükségességét,
hogy ily áldozatokkal kell hozni, volna sza-
bad csakugyan hozni azokat. A centrum-párt
mindenesetre minjelen a legalaposabban meg-
fontolna, mielőtt valamit megszavazna. K ü-
lönben nagyon kevés súlyt fektetnek az Ausztia-Magyarországgal való
szövetségre. Az Ausztia-
Magyar

dig lehetetlen, míg ott a közvélemény két tartományának viszályát szeszerezés hevesen követeli, melyeknek visszaadását mindenkor megtagadni határozottan elvagyunk tökéltve. (Helyesítés.)

Az Ausztria-Magyarországal való szövetség igen értékes, de egy nagyhatalomnak saját erejére kell támaszkodnia. A törvényjavaslat nemcsak a béke, de a hadilét számára is mérvadó, mivel az új keretek által a hadsereg is felemelést nyer.

Legújabb posta.

A francia kormányválság. Párisból december 4-iki kelettel jelentik: A miniszterek ma délelőtti az Elisee palotában tanácskozással gyűltek össze, melynek tárgya csak a folyó ügyek elintézése képezte.

Freycinet kormányelnök ma a kamrában ki fogja jelenteni, hogy a kormány nem vesz több részt a költségvetési vitában.

A kamara mai ülésén Freycinet kormányelnök kijelenté, hogy a miniszterium beadta lemondását, ennélfogva azt hiszi, hogy a költségvetési vitában nem vehet részt, mivel nincs meg a kellő tekintélye. Freycinet kéri a ház, a napjára elülését.

Erre a kamara hétfőig elnapolta ülését. A baloldali párttörzsek módokat keresnek arra, hogy a tegnapi szavazatot megváltoztassák és a kormányt megmaradásra bírják: azonban Freycinet eddig minden erre irányuló javaslatot visszautasított.

A miniszterválságról szólva a „Republique Française” azon nézetnek ad kifejezést, hogy a kormány csak úgy térhet vissza, ha az alpráfetokra vonatkozó határozat valami módon reparáltatik. A szöveget illetően teszi a kormányra néve a kormányzást. A tegnapi határozatot elősegítette a centrum párt 40 tagjának elmaradása. Ezekről mondhatta Freycinet, hogy eszerben hagyták. — A „Sicile” megtagadta a szöveget, az eképp nyilatkozik: A kormány kötelessége maradni és a koalíciós többséget egy kizárólagos köztársasági többségre apellálni. Ezt megtagadhatta, mihielyt akarja.

— A clericalis lapok örvendnek a zavarnak. — A „Figaro” úgy véli, hogy a kamara gonoszszághól vagy ostobasághól, vagy mindkét okból, nevetségessé és tarthatatlanná helyeztet teremtett. — Jellemző a radicalis lapok magatartása. — A „Rappel” azt mondja, hogy a kormány ne tekintse a tegnapi határozatot maga ellen irányulónak. — A „Lanterne” kéri: „Azt hiszik-e a radicalis pártok, hogy az efféle kalandok által nyernek valamit?” — Clemenceau lapja a „Justice” így ír: A miniszterium, illetve Freycinet két dolog közt választhat: „Lemondás vagy kiengesztelődés.” A kormány lemondása a köztársasági pártot végzetlenül bonyalalmakba keverhetné. Az „Evenement” ezeket mondja: „Se kormány, se költségvetés, se többség — ez az 1886-ik év mérlege.”

NAPTAR.

Decem. 6. Hétfő. Róm. cath. nap. Miklós. — Prot. nap. Miklós. — Görög-orsz. nap. (november 24.) Katalin. — Nap kél 7 óra 35 perc. Nyugszik 4 óra 7 perc.

Decem. 9. Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottságának rendes közgyűlése d. u. 4 órakor.

Decem. 10. Arad megye közigazgatási bizottsági ülése d. e. 9 órakor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— Fábán László főispán ur tegnap reggel Budapestre utazott.

— A pálinkaivás terjedését mi sem bizonyíthatná jobban, mint azok a számok, miknek a tanácsai ülésen jöttünk tudomására.

Nem kevesebb, mint 300 helyen mérik Aradon az egészséget és lelketölő pálinkát s csupán a város részére remél a tanács e jövedelmi forrás itán 50,000 forintot felül bevételezhetni. Ha megmondjuk, hogy a pálinkamérésnek ez csak egyik legkisebb jövedelme, mert a többit a fogyasztó adóhivatalba, s a pálinkamérők zsebébe vándorol, elképzelhetjük, mily iszonyu mérvben terjed a pálinkaivó száma. kik mind hozzá járulnak ahhoz, hogy a nemzet jobban és jobban elcsenverészedjék. A fővárosban már gondolkodni kezdenek a pálinkaivás korlátozásán, melynek anyagi eredménye sehogyan sem áll arányban azzal a veszteséggel, mit a nemzet zömén általmas behatásával gyakorol. Hanem persze ennek egyik oka a bornak ezerfele adóvali megdrágítása, mi lehetetlené teszi a bor élvezetét a munkás osztályra nézve, s mivel erősítő itala szüksége van, élvezi a pálinkát. arra nem is gondolva, hogy az őli a testi szervezetet s butítja a józan eszt. Bizony ideje volna a pálinkaivás mértékételen elterjedése ellen valami hatásos szerről gondoskodni.

Huszár-garázdkodás. Huszáraink csak nem bírnak nyugton maradni, lépten-nyomon találkoznak valami huszárkihágással: szombaton este is egy itas huszár garázdkodásának lett áldozata egy 66 éves öreg ember, valami Dax György nevű közép-utcai lakos, ki este 10 órakor egy általa végzett dísznővágás után, Ignácz nevű fíval hazafelé menvén, a kápolna-utca 16. számú ház kapuja előtt Mihók Mihály részeg tiszt szolga által megtámadatva, fejére s arcára olyan vágást kapott, hogy eszméletlenül rogyott a földre. Mikor a tiszt szolga az öreget megtámadta ennek fia már előre ment, s mint ez beszéli, neki is utjait áll azzal a követeléssel, hogy danoljon valami szepet, de ez a huszárt beütöztette a kapuba, mire ő a kaput belől bezárta, s a véletlen úgy hozta magával, hogy ismét akkor jött ki a házuól, mikor az öreg a kapu elé ért, s akkor ennek esett neki. Midőn Dax Ignácz meghallotta apjának segélykiáltását, visszahátrált, de már apját a földön elterülve találta, ekkor az örszeregyült emberek által az öreget fölemelve lakosukra vitette, maga pedig orvosok után szaladt. Dr. Leitner és dr. Institutis orvos urak megjelenvén, az öreg balarcán egy 12 cm. hosszú olyan mély vágást észleltek, mely az izomzatot végig szelvé, s szájtört teljesen kinyitva tartotta. A vágás beavatván, orvosi vélemény szerint ha az öreg kora és testi szervezete kibírja, legalább is 20 nap szükséges a gyógyuláshoz. A huszárt, miután a nagy lármauk híret vette a lakományi huszárság, egy rögtön oda küldött őrsjárt által bekísértette.

Reszégsegével vette magát. Opra Tódor kúvini lakosnak egy sertesé hazulról elbitangolván, elveszett: azonban nagy keresés után megkerült Tompián György nevű, egy álba elzárva. Opra követelte jöszagát vissza. Tompián neje azonban azt erősitette, hogy a sertes az övék. Károsult panaszt emelt a községi elöljáróságnál, honnan Bretyán Artynó esküdt ki is küldetett a sertes kiadására, csakhogy a hivatalos mltóság sem részestült semmi megítéztetésben, mert Tompián nemcsak hogy a sertest nem adta ki, de sőt az esküdtet megveréssel fenyegette. Végre nem volt más mód, mint a esendőségért menni, melynek aztán sikerült Oprát sertesé tulajdonába visszahelyezni.

Tűzeset. Gurba község határában — mint lapunknak írják — Ne Salomon. Löwinger Ignácz és Berger Izrael közős tulajdonok kepező istálló mult hó 25-n délután 5 órakor legett s a bekötött 13 db. ökör, 4 darab tinó — 3240 frt értékben — bentgett. A tűzet az okozta, hogy a béres a meggyújtott lámpát magasan, közel a padláshoz akasztotta, mely tűzet fogott s lángra lobbantotta az épületet. A kár nagyrésze megtérül, mert biztosítva volt.

Posztikiszlerek Gyomán. Egy Gyomáról vett tudósításunk sensationalis postalopárról értesít bennünket, mely szerint az ot-

tani postahivataltól szombat virradóra a budapesti vonattal érkezett pénzes-levelszállományból 9800 forintot eltoltoltoltak. A lopás mikéntjét még nem tudni, s alapos gyanu alá sem vehettek senkit, bár több elfogatás történt ez ideig.

Megbűntetett mozsarakok. Gyorokon e hó 3-án este felé többször volt hallható olyanféle dörmögés, minőt az ágyúzás szokott előidézni. A községi elöljáróság figyelmessé tettevén erre, egy rendőrt küldött ki a dolog kutatására. A rendőrt a hang a hidsináló ácsokhoz vezette, kik, mint mondják, bevett szokásból sütögettek a mozsarakat: mivel pedig a törvény ennek a szokásnak eddig szentetést nem adott, az illetők mint törvényellenes eszelekményért felelősségre vonattak s megbűntetettek.

Cholera Temesmegyében. Temesvárról írják, hogy Ivándán kültött a cholera, s a község lakosságának számához képest nagyobb mértékben pusztit: mert november 22. óta 30 ember betegedett meg s 17 meghalt. Jelenleg 6 cholera-beteg áll gyógykezelés alatt.

A csabai vásár. mely szombaton a baromvásárral kezdődött, az eladókra nem sok hasznót hozott, mert a sáros, esős időben igen kevés vevő jelent meg s így a kinalat bősége az árakat nagyon lenyomta. A mostani vásár különben csak pótvásár volt az octóberrel elhalasztott vásár helyett, azonban tartanak tőle, hogy a közeli rendes vásár sem fog több eredményt elvezdödni.

Tíz forintot kuruzsolt ki. A bárgyú hiszékenységek ismét megadta árát egy pankotál nó, kihez november 20-án épp azon időben tért be egy ismeretlen cigányasszony, a mikor ő betegsége folytán ágyát volt kénytelen őrizni. A cigány nő élve a jó alkalommal, a betegőt kicsalt 10 frtot s egy lepedőt, igérve, hogy bajából azonnal kigyógyítja. A szegény együgyű beteg hitt a kuruzsáló mézes hitetgetéseinek s lépre ment, kiadva a pénzt és lepedőt. Mikor környező észre térítettek, már késő volt, a cigány nő kerekelt oldott s föltalálni eddig nem sikerült.

Kirabolták. Steinberger Sámuel talpasi lakos üzletébe mult hó 21-ike közti éjjel a hanyagság folytán nyitva hagyott belső ajtón ismeretlen tettesek behatoltak, s onnan 563 frt értékű kelmét elloptak. Eddig semmi hír sem a kelméről, sem a tettesekről.

Halálozás. Mint lapunkat Békésről értesítik, e hó 1-én kísérték örök nyugalomra e város legöregebb asszonyát: Tóth Péterné szül. Vörös Rozáliát. Tóth Ede házyvéd édesanyját, kit a gondviselés éppen 91 éves korában szolgált el az élok sorából.

Sertes-lopás. Mult hó 23-án Ficz Mihály barakonyi lakos kárára az „Arasztina” nevű erdőből ismeretlen tettesek 3 darab 40 frtot érő sertest eltolvajtoltak. Tetteseket a esendőség erőlyesen nyomozza.

Házánk és a főváros.

A történelmi kiállítás értéke. Csak most, midőn a történelmi kiállításon kiállított tárgyakat legnagyobbreszt már szétküldték a szelrőssa minden irányában, lehet nagyjában a megbecsülhetetlen kiállított tárgyak értékét meghatározni. Az Esterházy-muzeumi és történelmi képesarnoktól, valamint a fővárosból származó tárgyakon kívül a külföldre és Bácsba küldött küldemények összesen 350,000 frta voltak biztosítva a szállítás által történendő megkarsítások ellen. Az udvartól kiállított gobelinek képviselték a legnagyobb értéket; ezeket egyedül 100,000 frta biztosították. Érdekes, hogy a bécsi kincstár megkövetelte, hogy e szönyveket az igazgatóságtól csak személyesen veszi át. E czélból Majláth Béla és Vajda Béla ur, akiknek személyes felügyelete és közvetítése által az összes elszállítás történt, felutaztak Bácsba és így adták át a több méter hosszú, 100,000 frtot képviselő hengert, amelyre a gobelineket tekerték. Nancyba, Bordeauxba, a belvárosi császári muzeumba, sőt Velenczébe is küldték haza tárgyakat. Majláth Béla és Vajda Béla urat a közoktatásügyi miniszterium, illetve a történelmi kiállítás igazgatósága táradhatatlan szakértői buzgalmaikkal, a melylyel e nagy

felelősséggel járó szállítást a legcsekélyebb kár nélkül eszközölték, dicserő okirattal tüntette ki.

Kossuth Lajost köztudomás szerint Félégháza városa díszpolgárrá választotta, egyuttal elhatároztán, hogy az erről kiállított díszokmányt küldetésre adja át Kossuth Lajos határozott ohajlására ez nem lesz fogadotatitva. Küldetés nem keresi föl turini magányában, hanem megbízásból Helfly Ignácz országgyűlési képviselő veszi át Kossuth Lajos nevében a félegyházi díszpolgári okmányt: egy e czélra egybehitt ünnepi közgyűlésen. Kzen ünnepekre Kossuth Lajost képviselő. Helfly Ignácz Félégházára utazik, hol, mint az „O. E.” hallja, fogadtatására, valamint az egész ünnepekre nagy előkészületeket tesznek.

A bolgár küldöttek tiszteletére szombaton dében nagy közönség jelent meg a fővárosi központi pályaházban. Ott volt az egyetemi ifjuság száz tagu küldöttsége is. Üdvözölni akarták a bolgár notabilitásokat, kik tudvaleg a fejedelemválasztás dolgaiban indultak vándoruttra az európai udvarokhoz. Ifjuság és közönség azonban hiába várakozott, nem nyit alkalma bolgár-barát tünetésre, mert a bolgárok nem érkeztek meg. Egy este érkezett sürgöny szerint ugyanis, a küldöttség meg csak szombaton jött Belgrádba és ott időzősek tartama ismeretlen.

Rövid hírek. Gróf Széchenyi Imre belini nagykövetünk, ki hosszabb ideig volt szabadsággal itthon, közelbél családjával együtt visszatért Belinbe. — Gr. Khuen-Héderváry Károly horvát bánt, Zágrábról való elutazása előtt működése harmadik évfordulója alkalmából a nemzeti párt lelkes oratóikban részesíté s Kussevics pártelnök intézte hozzá meleg üdvözlő beszédet. — Tengeri vihar vonult el tegnap éjjel Flume fölött, a villám többször is lecsapott. — Temesvárról írják, hogy Bodnár Ede vasuti hivatalnok a Temes folyóba ölte magát. Állítólag amerikai párbaj következménye gyanánt.

Herkulesfürdőben kirabolták az erdési hivatalt, honnan háromezer forintot vittek el: a gyanu ez esetben is a Tosits bandájára esik. — A szabaddaki nagy betörés valószínű tettesei közül öten már a szabaddaki börtönben ülnek s Vukovárt elfogták. Mazonka hírhedt betörőt is.

A nagy világ.

A német sör Párisban. Párisban most egy, a németeken nyert győzelemnek örvendeznek. A lapok által a német játékszerek vásárlása ellen következetesen folytatott harcznak ugyanis az az eredménye lett, hogy a francia árúk fogyasztása jelentékenyen növekedett. Ellenben a lapok hasztlalan küzdenek a német sör ellen s különösen a diákok követik el azt a hazafiatlanságot, hogy nagyon izlik nekik a német sör. A „France” ezért nagyon is haragszik a diákokra. Legtöbben közülök — így korholja őket a „France” — már régen elfelejtették testileteik egészséges hagyományait; néhány ritka kivételt leszámítva, már nem emlékeznek, hogy a diákok voltak hajdan az első a becsület és a hazaszeretet utján. Manapság csaknem egészen igénybe veszik őket a löverseny, a bacarat és a sörházak élvei. Csak ahhoz értenek már, hogy nyilvános házakban kevésbé tisztességes személyekkel érintkezzenek, s tanáraik ellen larmáznak. Ami itt mondatik, leginkább az orvosnővendékeket s a leendő gyógyszerészeket illeti, kik a latin nyelvden — a legkitünőbb sörivőként ismertetnek.

Reménytelen szerelem. Darmstadtól sürgönyzik: Leuzfeld szomszédos faluban Schröder husz éves helyettes iskolafelügyelő Walter fölbirtokos leányát, amint ez Darmstadtól hazatérve, a vonatról szállt, agyonlőtte. Azután magára lőtt s bár súlyos sebet ejtett nyakán, de nem ölte meg magát. Schrödernek a leánynyal viszonya volt, mit azonban a leány szülei megszakítottak.

Titkolt levelek. A porosz fővárost élénken foglalkoztatja egy párbaj, mely a mult szombaton Berlin környékén történt. A kihívó egy magasztalos tiszt volt, a legismertesebb porosz tábornokok egyikének hadsegéde; ellenfele egy díszlelőrtörvényeszi bíró. A párbaj pisztolyokkal és nagyon erős feltételek mellett ment végbe. A tör-

vényszerki bíró életveszélyesen megsebesült és a párbaj utáni negyedik napon meg is halt. Mind a két fél nős volt. A párbajra az szolgáltatott okot, hogy az illető tiszt nemrég fontos okiratokat keresett neje írószekrényében s ez alkalommal oly levelezésre akadt, melyről eddig nem volt tudomása. A párbaj szerencsétlenül kimeneteléről maga az illető tiszt tett jelentést fölébbvalóinál és a katonai hatóság már megindította a vizsgálatot.

Rövid hírek. A czár megvette a hollandi királytól azt a saardami házat, melyben egykor nagy Péter czár lakott. — Pilsenből jelentik, hogy egy ottani cég tizezer márkájú értékű postaszállítmányt adott föl, mely a postáról eltűnt. — A bécsi törvényeszek előtt egy vádolt tegnapielőtt hirtelen kivített zsebéből egy nagy követ és az elnök felé dobtá, de szerencsére nem találta: kivették az ügyt jelenléte nélkül intézték el, a merénylet miatt pedig külön kereset alá fogják. — Egy magyar ifjú, a nagyszombati 21 éves Pollák Ernő orvosnővendék Bécsben öngyilkossági kísérletet követett el; mint mondja, a nyomor elől akart a halálba menekülni. — Luitpold bajor regens-herceget kedre Berlinbe várják, péntekig marad ott s az udvarnál melegen készülnek fogadni, katonai díszszemle s vadászat is, lesz tiszteletére. — A kopálási sport eddigi hőseit tul akarja szárnyalni egy algiri vasuti hivatalnok, fogadtatni ajánlja, hogy ő hatvan napig fog kopálni.

Arad városi színház. Folyó sz. 66. 3. kislelet. 11. szám. Hétfő, 1886. decem. 6-án:

A cigánybaró.

Operette 3 felvonásban. Írták: Jókai Mór és Schnitzer Ignácz. Zenéjét szerette: Strauss János. Nemétől fordították: Gerő Károly és Radó Antal. (Karnagy: Delin Henrik. Rendező: Krescsányi Ignácz.)

Kezdete 7, vége 10 órakor. Holnap, kedden: A KÖNYVTÁRNOK. Vigjáték 3 felvonásban.

Felelős szerkesztő: Rindy Árpád.

Nyilttér. CACAO és CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállítás a legmagasabb díjjal, a kitüntetés oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és czégünk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és eszmegekereskedőnél, Aradon.

ELIAS ARMIN urnál. Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne, es. kir. orsz. enged. gyárosok. Gyár és központi szétküldési hely: Bécs, V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasut men. t.)

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Fürdés után jól érezzük magunkat. — A jólérzés egészséges jele s biztosítéka.

A MAROS GÖZFÜRDŐ

SIMAY ISTVÁN

VAS- és MOOR-FÜRDŐ

Egy kettős szoba, kettős fürdő, kád, zuhany, 70 fr. — kr.

Egy kettős szoba, kettős fürdő, kád, zuhany, 60 fr. — kr.

Egy kettős szoba, kettős fürdő, kád, zuhany, 50 fr. — kr.

Egy kettős szoba, kettős fürdő, kád, zuhany, 40 fr. — kr.

Egy kettős szoba, kettős fürdő, kád, zuhany, 30 fr. — kr.

MELEG FÜRDŐ

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 3 — 4 személyre, 80 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 2 — 3 személyre, 70 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 60 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 50 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 40 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 30 fr. — kr.

NYÁRI HIDEG KÁDFÜRDŐ

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 3 — 4 személyre, 50 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 2 — 3 személyre, 40 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 30 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 20 fr. — kr.

Egy 1. oszt. márvány családi kád, fürdő 1 — 2 személyre, 10 fr. — kr.

USZODA

Egy személy-jegy, 30 fr. — kr.

Egy 10 db. berlet-jegy, 2 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 2 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 2 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 2 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 2 frt 50 kr. —

VIZGYÖGY-FÜRDŐ

Egy személy-jegy, 50 fr. — kr.

Egy 10 db. berlet-jegy, 13 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 13 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 13 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 13 frt 50 kr. —

Egy 10 db. berlet-jegy, 13 frt 50 kr. —

VILLANY-FÜRDŐ

Egy személy-jegy ruha nélkül 1 frt —

Egy 10 db. berlet-jegy 9 frt —

Egy 10 db. berlet-jegy 9 frt —

Egy 10 db. berlet-jegy 9 frt —

Egy 10 db. berlet-jegy 9 frt —

Egy 10 db. berlet-jegy 9 frt —

Nyomatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet” Aradon.